

Тања Крагујевић

ДЕСЕТ (НЕ)СНИМЉЕНИХ ФОТОГРАФИЈА

ПУТУЈУЋА КУЋА

Кренете на пут, жељни промена, узбуђења.

И, већ на аеродрому, тражите ослонац.

Обична цедуља, бординг карта у руци, послужиће да се нађу путници ка истој дестинацији, сродног путног кова.

Неко ће стати уз вас, очекујући да га чујете, и разумете.

Некоме се не раздваја од угођаја дома, и навика – држи лаптоп на коленима, као дете играчку. Некоме је сигурност познати ритуал – наручује кафу уз упуте како да му је спреме. Или је на проверен начин накривио ногу у патици, да умањи утрнулост, стару повреду, или тегобу.

Неко до вас, погледајући таблу са дигиталним сатом над излазом на писту, помиње кашњења, уз придике надлежнима, и све личније приче – о мачки повереној суседу, или о томе ко ће га сачекати.

Мене чека неко непознат, са таблом на којој је моје име.

Радознала сам, узнемирена. Ослонац ми је, ето, властито име на картону. Одроз мог лика на стаклу излазних врата. Тискање непознатог света, и у том мноштву ја.

ПРОЗОР

Окренуто улици, окно хотелске собе је осетљиво, вибрантно. Подрхтава од мени још непознате градске буке.

Као у раму, видим – преко пута – стамбене зграде, балконе са тропским растињем, расцветалим биљем.

Кишица, неуобичајена овде у мају, прекрива ми приказ лаким сивилом, а ипак, ево младог човека у јакни, води, и по овој суморности,

кујицу, заштитну капућићем, у шетњу. Једна девојка је на пешачком прелазу, са букетом за честитање. Заклања, слободном руком, колико може, украсни папир.

Готово да осетих мирис овлажених астромерија.

Букет, тако рано?

Неко слави, а она испоручује наручено, повијајући се, заједно са цвећем, на изненадном ветру. Можда дар породиљи. Можда аранжман за љубавнички доручак – неких двоје, што напокон су се, прешавши пола света туге, срели.

Све је то могућност једне суботе. Којој у маштовним дорадама погледа, допуштам да живи свој живот, како најбоље зна. Најслободније – баш овде, у непознатом граду.

ЈЕЗИЦИ, КУГЛА

Касно поподне, ето и сунца, са друге хотелске стране. Обасјава палме, два укотвљена тешка брода на видику, зелену ограду повијену у лук, кроз коју сваког часа могу проћи свадбари.

Сунцобрани, базен, олеандери, текоме.

Једва издржавамо провалу топлоте, млади песник, и ја, листајући, у разговору, наше лектире. У одабраној поетској врсности, видимо, не могу нас раздвојити ни генерације, ни језици. То нас окрепљује, више но је два отпијене чашице аперитива, са којима у холу прилазимо осталима.

Излазимо потом у спарну ноћ, идући лагано кроз паркове и травнате оазе с палмама и касне бициклисте на стази, уз обалу.

Осећамо се повезаним, блиским. У разногласју, окретању магичне кугле језика, што међу нама лебди, попут блиставог објекта у ноћи открића.

МОЖДА ЛИПЕ

Нису то липе, то су *орлови ноктии*, каже ми песник са наших простора.

Да, нежне канцице, из беличастих цветова, прихватају се потпоре, обавијају дрвеће, гвоздене ограде, лукове у парковима и ресторанима. Личе на свадбене цветове, а можда ипак, негде, у зраку, сусрећу и златисти, мирисни ореол липа.

И управо тај ојачани мирис прожимања мој је омамљујући, узнемирујући, доживљај невидљивог.

Не може се *видети* Медитеран.

Он вас узме, обгрли, прожме.

Дух титраве плодности, тоpline.

Осећам га у дисању, крвотоку. Осваја ме, покорава, и подиже, у исти мах.

Мој Аријел.

Нешто управо у *шом* зраку, *сада*, а из давнина.

Одјек ваздушне згуснути коју осетим у Сићеву, у удолинама Србије, у судару оних струја што подухују са далеког мора, изван видика, и трепера што се диже са низија и гора.

И овде је, као постојбинско биће ваздуха, што ме дира.

Лебди понад осмеха, меша се у дах разговора, зачињава и зачарава нам речи.

Мој скривени карго, који ћу, коридором аеродромских неуроza, као чулну а ипак неопипљиву аквизицију, пренети тајнопису будућих ноћи.

ГОЛУБОВИ

Чујем их на симсу, на прозору окренутом обали, међу светлећим рекламама кварта, пуног хотела и ресторанића, бурно разговорних, бучних, све до зоре.

Удомљени су на терасама, и распрхнути по стазама којима идемо на вино и приче.

Испред малих, и малобројних, уских прозора Беле куле, обојени су хоризонтом, добростиви чувари незаборављених сени сужања.

шетају парадно, негдашњим улицама за трговину уљима и свилом. Застају на платоима.

Слећу на чврста споменичка плећа.

Пролазе кроз Галеријев лук – час са ове, час са оне стране времена – као и *Via Egnatia*, модерна улица, и древни пут – која вијуга ту, између записа у камену, о Диоклецијану, Цезару, славодобитном Галерију, и поробљенима, што моле за милост – и између вишеспратница, оденутих у зујно кружење саобраћаја, тако згуснуто у рани сумрак, петком.

Неуснули, слободни. Као тек отпослата писма.

Воде љубав, или кавгу.

И гребуцкају опет, по мојој ноћи.

А приправни за јутра.

За мрвице, гласове, балконске цветове, травне сагове паркова.

Лењо се пробијају између наших корака.

Спремни. За све од чега живи дан.

ВАТРЕНИ АХАТ

Када би нам прилазила, или само минула кроз сајамско мноштво, знала бих да је ту, и не видевши је. Једнако непогрешиво осетила бих и њено одсуство.

Једно од њена два имена значи – Срећа. А попут имена, и она зрачи.

Заносна, модерна млада жена, очију ипак помало налик онима у прадавних девица са амфором на рамену, или о боку.

Њене амфоре у њој су, помишљам. Одлучност и мир, прозирност и тајна. Што штите је од сувишног, и магловитог.

Ватрени ахат, поезија у покрету, на делу, кажем себи – гледајући ту смеђезлатну фигуру, косу, очи, а видећи медоносност, изнутра.

А тек да допуни моје, ко зна откуда и зашто у тај час одабране приче о благотворном присуству неког каменчића, биљке, и ретких особа, поверава ми, за вечером, више успут, и шапатам, понешто о свом дару, оснаженом медитацијом: да је *реики* исцелитељ. Већ и примакнутим дланом у стању је да смирује, и лечи. Тако узвраћа и свом дародавцу – енергијама које су је изабрале да их принесу свету несмирених и болних.

Све сам то већ некако знала. Све што је она, то ми је говорило.

И свака помисао на њу враћа је, као ватрени ахат у нишу. Оном месту у мени, којем је, као некој неименованој, старој и новој, одувекрањености, потребан, лековит. И драг.

СА БАРДОМ, У ЛИФТУ

Излазимо у исти мах из соба, позивамо лифт, идемо до приземља. Седи господин и ја.

Уљудно ми отвара врата, загледа ме, чита ми лице и очи, не би ли одгонетнуо ко сам, и због чега сам и ја ту, у висинској соби, до његове.

Негде, на фотосима, чини ми се, видела сам тај лик. А доле, у холу, већ знам – у лифту сам била сапутник класика.

Јесам ли у праву, питам, да ли сте Ви г. Патрикиос?

Детиње је зачуђен. – И писала сам о Вама – додајем.

Грли ме, запрепашћен, као да је препознатљива важност његовог дела нешто ван сваког његовог очекивања и знања. Озарен је, али уз стишавајући мир година – судбине – која као да га изабрала да је проживи, и искаже, у свим крајностима: речима „ишчупаним из грла”, и непатвореним благом просветљења.

Причам му, на путу до Сајма књига, да његове стихове читам и на енглеском, на интернету. – Ах, ништа о томе не знам... Читам само

књиге. Имам их, на хиљаде. Јадна моја породица, шта ће са *шаквим* наследством!

На уласку у Павиљон, где ме је на отварање смотре увео грчки песник Јанис Зервас, сада уводим ја једног од најславнијих и најомиљенијих грчких песника. Маниром господина, ипак, не допушта ми да га пропустим, да уђе први, пре мене.

А на црвеном сагу, сусреће га већ ненадана свита: уредници, упосленици – хтели би да се са њим рукују, фотографишу.

Смеши се, одмахује руком. Зрачи нечим што чини га и блиским, и удаљеним – од свега таштог одбрањеним.

Ах, та аура. Песника који је сам свој стих!

Заточеник огромне сузе, изнутра.

Ту, са нама. А лица окренутог неком скривеном, нутарњем небу.

САМОЋА

Дуга је то реченица. Не прекида се лако. А као и све реченице, тражи простор, да буде што већ јесте.

Касни је сат. И једна жена у башти бара на обали.

Готово да јој стопала запљускује море. С нетакнутом чашом вина на сточићу, загладана је у неки сиви час, далеко преко таласа.

Нешто даље, бучна групица младих.

Али њу не узнемирава нико. Дато јој је право на непрекинутост њене реченице.

И она, та реченица, светли, беласа се, попут непознатог, самосталног бића, у тами. Дотиче ме. Под лантерном плинског светла, што у дубоку ноћ над сваким столом помало и греје, не само да је видим, већ почињем и да је читам.

Да са њом разговарам.

Дописујући, увелико, своју.

КИШОБРАН

Ослоњени о зидић, на обали, пред уљним смо пространством залива. Наш водич, тог последњег дана, госпођа умилне елоквенције, довикну нам: – што сте се окренули, хтела сам да вас снимим овако, леђима окренуте камери. *Под њим кишобраном* – просто емитујете блискост.

А ми смо, заправо, чекајући да и она сиђе са Куле, тек тада, *под њим кишобраном*, једва пронађеним изјутра, у лобију хотела са пет звездица (кишобрани су овде ретки као и кише), у том задњем заједничком са-ту, проговорили. Програм нас је раздвајао – посетиоци, језици, књиге.

– Ах, можете ви, видим, до хотела и сами – ускликну наша водитељка, и одлепрша у суботње посете и куповине.

Скакутали смо између барица и лишћа што се пресијавало на тлу под лаким штрасом капљи, стезали кишобран поломљене жбице, што кривио се у ветру.

И непрекидно говорили.

У хотеском холу пописмо чај.

Осташе за нама, у мирисној пари, речи које смо још могли рећи.

Унео је мој пртљаг у такси, проверио време доласка свог – авион му полеће, у правцу сасвим супротном мом, за непун сат.

– О чему ћеш писати сутра? – упита ме изненада, док сам подизала ручну торбу, једини човек кога сам у том часу знала у овом граду.

Везујући нас тако, у часу растанка, том неочекиваном, савршено сазданом, формулом братства.

СВЕТИ ЖИВОТ

Авион се примиче Авали.

Гледам, не без поноса, траке ливада како се сливају, попут зелених писти, ка мојој луци.

А тек неку седмицу доцније, сви програми, свих телевизијских канала, преносе, у дугим прелетима камере – само пламен.

Катастрофе не знају за обим, трајање, за било какве границе. Оне су чисто разобличење. Неизмерност, дивљи интензитет – паклени ужас.

Густа навала ватре и дима ваљала се, плавећи и нас, у нашим одајама, међу градским бедемима, са наше стране екрана, ма где да смо били.

Горостасна стабла пламте пред нашим очима.

Ватра им захвата иглице, гране, косу, кожу, ребра.

Слива се на тле тамни балзам њихових душа.

Јер шуме горе као људи. Као цркве.

Као свети живот.

И мораш да клекнеш, у себи. И помолиш се, склопљених очију.

*Солун, Земун
Мај, октобар 2012.*